

Mötesanteckningar Älvgruppsmöte Säveån 2025-05-27

SGI skredrisk

Med anledning av skredriskkarteringen som SIG genomfört 2017 och låga flöden presenteras underlaget nu.

De erosionsskador som finns blottas nu när de är så låga nivåer. Inte alltid de syns, men nu görs det. Gå gärna ut och skåda erosionsskador.

Avsänkningen gör att mothållet försvinner, vilket ökar skredrisken.

Länsstyrelsen ekologiska konsekvenser:

Låga flödet leder till högre temperatur, minskad syresättning, ökad sedimentation. Detta kan få effekter på exempelvis rom, och att djuphålorna sätts igen. Det leder också till ökad påväxt av näringsstrukturer, som inte är önskvärd. Ytterligare effekter är att sänkning av strandzoner får negativa effekter, exempelvis lekbottnar för havsnejonöga öring och lax. Många av arterna har fleråriga livscyklar, vilket gör att konsekvenserna blir långt gångna över flera år. I extremfallen så kan det vara så att det blir svårt för arter att återetablera sig. Vattendjupen kan också skapa vattenhinder vid låga nivåer, vilket gör att djuren/fiskarna inte kan ta sig över. Blir det stort regn efter period av torka kan det komma surstötter, vilket gör att pH sänks vilket påverkar djurlivet negativt. Surstötter är svåra att parera med kalkning som vi gör.

Försöker skapa oss en bild av vattenuttag. Vid låga nivåer kan det påverka flödet negativt. Många bäckar små.

2018 fattade vi beslut om att flytta musslor, oklart vattendrag. Vid risk för uttorkning kan det vara en möjlighet. Ni får gärna höra av er om ni ser behov av det.

Vi följer läget, skapar lägesbilder och rapporterar uppåt i systemet.

För att vi ska göra åtgärder för att frångå vattendomen behöver det i princip vara fara för liv och hälsa. Det är oprövat och osannolikt att vi gör åtgärder för att frångå vattendomen. Vid frångång av vattendomen är det ett lagbrott. Sedan är det också så att systemet hänger ihop. Det en dammägare gör någonting får det konsekvenser någon annanstans.

Tillägg från Räddningstjänsten storgöteborg: Behöver vara en ordentlig beredning om vi ska göra åtgärder kopplat till vattendomen.

Laget runt:

SMHI: Vill lägga till att de grafer jag visade som var percentiler 25 – 75, över de percentilerna finns scenarier, även om de är osannolika, för att det blir höga flöden.

Trafikverket: De statliga anläggningarna kring Säveån har funnits länge, tex Västra stambanan är över 100 år vilket medför att de har prövats för många olika belastnings scenarion. Detta i kombination med Trafikverkets regelbundna besiktningsverksamhet medför att anläggningarna är robusta och klarar stora påfrestningar.

Det utförs nu extra besiktningar utefter Säveån samt att en stor riskreducerande åtgärd för E20 vid Finngösa ravinen i Säveån Partille är klar snart.

Lerum kommun: Tacksam och glad över mötet där vi lyfter riskerna. Lågflöden är en av de största riskerna för oss. Kopplat till naturvärdena är det bekymmersamt. Vi har haft avdödning och haveri för ett par år sedan. Viktigt att alla går ut och dokumenterar där det saknas erosionskydd och där det ser påverkat ut. Vill någon i kommunerna längst vattendragen se hur vi arbetat med våra modeller får ni gärna höra av er.

Alingsås kommun: Inget att tillägga.

LST Halland: inget att tillägga.

Alingsås energi/Solvedens kraftverk: Det som talades om vattenuttag. Det kan hända att vattendomen gör att vår nap-process kommer igång. Kommuner som är berörda, se till vilka hos er som är berörda. Viktigt att vi får med alla berörda aktörer och parametrar.

Länsstyrelsen Västra Götaland: Bra möte. Hoppas vi slipper prata mer om detta i sommar men viktigt att vi har talat om detta nu.

Räddningstjänsten Storgöteborg: Tack för mötet. Ser framför mig att vi får fundera om vi behöver mer avstämningar. Vi har ingen stor roll i det förebyggande, men vi är gärna med om det uppkommer "case". Vi behöver då samverka om hur vi gör. Insatsplanering är viktigt i detta sammanhang. Vi behöver låg tröskel för samverkan.

Göteborgs Stad: Tack för mötet. Bra att få en bild över läget och prognos. Det vi tar med oss är vi kan gå ut och inventera erosionsskador, det tar vår geotekniska kollega med sig.

Fråga från Göteborgs stad: Vad är rekommendationen kring vad vi ska göra (vattenuttag och annat)? Vem tar den bollen och vad behöver göras för att inte göra situationen värre?

Svar Länsstyrelsen: Vi kommunicerar kontinuerligt via kanaler. Vi funderar internt hur vi kan öka kommunikeringen

Lerum energi: Inget att tillägga utöver min presentation. Vi har ju inga möjligheter att spara vatten i våra dammar. Det som kommer in måste åka ut. Men vi följer läget.

Partille energi: Inget ytterligare att komma med.